

Bůh jako adresát?

V televizní diskusi s Hansem Sanerem uvedl Robert Spaemann nikoli sice nový, ale nicméně velmi zajímavý argument, proč počítat s Bohem: každý člověk zakouší někdy dojem, že musí za něco vzdát dík, někomu poděkovat. A na druhé straně zažívá někdy jindy potřebu si stěžovat. A v obou případech potřebuje adresu, kam svůj dík nebo svou stížnost zaměřit, kam ji poslat. Pochopitelně tu je zapotřebí ještě několika upřesnění (nebo vylepšení), neboť takto formulováno by to bylo možno odmítnout s tím, že jde o subjektivní potřebu člověka (ovšem dále nevysvětlenou). Kromě toho tím vůbec není řešena otázka polytheismu a monotheismu – takových adresa je možno mít (domněle) i víc; proč by měla mít jedna vrch nebo dokonce jen jediná platnost? A nasnadě je také námitka, že jde vlastně jen o úpravu či zvětšení běžných zážitků, zakoušených obecně v lidské společnosti, a nyní aplikovaných (přenesených) na nadlidskou bytost (viz třeba Feuerbach)

(Písek, 181119-1.)